

Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan i Trelleborgs kommun

TRELLEBORGS
KOMMUN

Handlingsplan mot alkohol, narkotika, dopning, vapen och tobak i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan samt gymnasiesärskolan i Trelleborgs kommun

Policyn gäller under skoltid men även vid aktiviteter utanför lektionstid i skolans regi.

Inledning

Skolan och verksamhet som bedrivs i skolans regi ska vara fri från tobaksrökning (Tobakslag 1993:581) samt droger. Med droger avses i denna handlingsplan narkotika, alkohol, missbruk av läkemedel, dopningsmedel samt lösningsmedel/drivgas som sniffas. Elever får inte inneha, använda, missbruka eller bedriva handel med droger eller vapen, och inte vistas på skolans område eller i verksamhet i skolans regi vid tobaksrökning eller i berusat/påverkat tillstånd.

Alla elever ska ges möjlighet att prata med skolpersonal om han/hon misstänker att en kamrat innehar, missbrukar eller bedriver handel med droger eller vapen. Utgångspunkten med detta handhavande är att eleven hjälper en kamrat. Informationen lämnas vidare till rektor och elevhälsan.

Rektor ansvarar för att elever, vårdnadshavare och personal informeras om innehållet i denna handlingsplan samt om resultat av genomförda folkhälsoundersökningar.

Definition

Denna plan gäller:

- Alkohol
- Narkotiska preparat
- Narkotikaklassade läkemedel som ej ordinerats av läkare
- Dopingpreparat
- Preparat för sniffning/boffning - lösningsmedel och liknande samt medel som har narkotisk verkan men ännu inte är narkotikaklassade
- Tobak
- Vapen

Syfte

Skolan är en arbetsplats med samma krav och skyldigheter som andra arbetsplatser. Drogpolicyn bygger på en kombination av tydliga regler, konsekvenser, omtanke och stöd för att förhindra missbruk. Policyn syftar till ett arbetssätt som ska fungera stödjande för eleven. Hälsoperspektivet ska genomsyra verksamheten där friskfaktorn ska stå i fokus. Skolan ska vara en alkohol-, drog- och vapenfri miljö och policyn är ett stöd för att främja hälsa samt förebygga tillbud, olyckor och förhindra missbruk. Skolan ska motverka och förhindra nyrekrytering av elever till drogmissbruk. Elever, personal och vårdnadshavare ska informeras om policyn. Policyn ska finnas tillgänglig på skolans hemsida.

All personal är skyldig att agera enligt handlingsplanens riktlinjer.

Mål

Skolans mål är en alkohol-, drog-, och vapenfri skola där ingen ska inneha, använda, låna eller vara påverkad av alkohol eller droger. I de fall droger eller vapen förekommer, är målsättningen alltid att hjälpa eleven till en fungerande skolgång.

Skolan ska:

- verka för att elever inte använder tobak och droger.
- engagera alla elever och vårdnadshavare i arbetet mot användning av tobak och droger.
- tidigt identifiera och agera vid bruk/missbruk hos elever.
- utöka samarbetet med Socialförvaltningen, Polisen, Fritidsförvaltningens ungdomsenhet, FMN (Föräldraföreningen Mot Narkotika) och Maria Malmö (mottagning för ungdomar med missbruks- och beroendeproblem).

Policyn gäller följande:

Tobak:

Användning av tobak (t ex cigaretter, snus, e-cigaretter och vattenpipa) är förbjudet i skolans lokaler, på skolgårdar samt i verksamhet som sker i skolans regi.

Alkohol:

Det är förbjudet att förtära alkoholhaltiga drycker eller vara alkoholpåverkad inom skolans område eller i verksamheter som sker i skolans regi.

Sniffning/boffning:

All hantering och bruk av preparat avseende sniffning/boffning är förbjuden och klassas som missbruk. Elever får inte vara påverkade inom skolans område eller i verksamheter som sker i skolans regi.

Narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat:

All hantering och bruk av narkotika, dopningsmedel och icke ordinerade medicinska preparat är förbjuden och klassas som missbruk. Elever får inte vara påverkade inom skolans område eller i verksamheter som sker i skolans regi.

Vapen:

All förekomst av vapen (enligt vapenlagen 1 kap samt vassa föremål) är förbjuden inom skolans område.

Drog- och vapensök:

Skolan ger polisen tillstånd att i förebyggande syfte, med hundar eller på annat sätt, utanför skoltid genomsöka skolans samtliga lokaler och elevskåp, med avsikt att avslöja droger och/eller vapen. Polisen har rätt att öppna skåp vid markering av hund. Skåpen är skolans egendom och lånas ut till eleverna.

Främjande arbete

Ett främjande arbete ska finnas för att bygga starka individer som kan göra positiva val i livet och skapa goda relationer. Ett bra bemötande, goda relationer och ett gott klimat bidrar till trygghet och gemenskap samt ger goda förutsättningar för den enskilde att säga nej och avstå från droger. En god dialog och samverkan med hemmen är en viktig skyddsfaktor. Andra exempel är hög närvaro i skolan, goda kamratrelationer och möjlighet till föräldrastöd. Enligt Skolverket har alla elever

rätt till att kunskapsområden om exempelvis tobak, alkohol och andra droger integreras i olika ämnen. Enligt läroplanen ska eleverna kunna använda sina kunskaper som redskap för att kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Elevhälsan kan på en övergripande nivå vara ett resurstöd i undervisningen om exempelvis ANDT.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete innebär att minimera risken för att eleverna brukar tobak, alkohol och andra droger. För detta krävs kunskap om risk- och skyddsfaktorer. En riskfaktor är en egenskap, händelse, förhållande eller process som ökar sannolikheten eller risken för ett visst utfall. Skyddande faktorer är egenskaper, händelser, förhållanden eller processer som minskar sannolikheten eller risken för ett visst utfall. Riskfaktorerna behöver inte vara tecken på att eleven använder droger men med en kontrollerad uppföljning av exempelvis skolprestation, närvaro och elevens välmående ökar chansen för att sätta in stödjande insatser oavsett bakomliggande orsak. Både personal, elever och föräldrar kan vända sig till elevhälsan för att få råd om det finns oro för en elev. Det går också bra att vända sig till polisen eller socialtjänsten.

1. Förebyggande åtgärder

- Skolan skall verka för ett aktivt samarbete mellan elev, vårdnadshavare, Socialförvaltningen, Fritidsförvaltningens ungdomsenhet och Polisen för att i första hand förebygga användning och i andra hand tidigt upptäcka och vidta åtgärder mot missbruk.
- Elevhälsans kompetens är en viktig resurs för den pedagogiska verksamheten i arbetet med att förebygga användning av tobak och droger.
- Efter bedömning tas frågor angående alkohol, narkotika, dopning och tobak upp av skolsköterskan vid hälsobesök i skolår 8 i grundskolan/grundsärskolan samt i årskurs 1 i gymnasieskolan/gymnasiesärskolan.
- Dialogen och samarbetet mellan elever, vårdnadshavare och personal i skolan är en viktig del i det förebyggande arbetet och ingår som en del i utvecklingssamtalet.
- Rektor ansvarar för att skolans personal håller sig uppdaterad kring nya rön som rör undervisningen om tobak och droger.
- Rektor har ansvar för att elever utbildas i tobaks och drogers påverkan på hälsan.

2. Åtgärder vid misstanke om missbruk av droger

Tillvägagångssätt om eleven är omyndig:

- Information ges **alltid** till rektor, mentor och elevhälsan.
- Eleven informeras om skolans oro och vårdnadshavare kontaktas av mentor.
- Elevens närvaro, skolresultat, allmänna uppträdande med mera följs upp av mentorn.
- Rektor kallar till möte. Vid behov upprättas åtgärdsprogram där överenskommelse om uppläggning av fortsatt stöd och uppföljning sker.
- Vårdnadshavare och elev underrättas om att anmälan, angående misstanke om drogmissbruk, kommer att göras till Socialförvaltningen.
- Vid behov upprättas en individuell handlingsplan i samråd mellan elev, vårdnadshavare, rektor, mentor, elevhälsan och ev. Socialförvaltningen.
- Rektor har möjlighet att besluta om åtgärd enligt Skollagen kap. 5

Tillvägagångssätt om eleven är myndig:

- Information ges **alltid** till rektor, mentor och elevhälsan.
- Eleven informeras om skolans oro och att nedanstående åtgärder kan ske.
- Elevens närvaro, skolresultat, allmänna uppträdande med mera följs upp av mentorn.
- Rektor kallar till möte. Förälder kan inbjudas efter samråd med eleven. Vid behov upprättas åtgärdsprogram där överenskommelse om uppläggning av fortsatt stöd och uppföljning sker.
- Eleven underrättas om möjligheten till stöd från Maria Malmö samt beroendeenheten Trelleborgs kommun.
- Vid behov upprättas en individuell handlingsplan i samråd mellan elev, rektor, mentor och elevhälsan.
- Rektor har möjlighet att besluta om åtgärd enligt Skollagen kap. 5.

3. Åtgärder om en elev är alkohol- eller drogpåverkad på skolans område och i verksamhet i skolans regi, gäller även PRAO-plats och arbetsplatsförlagt lärande (APL)

Tillvägagångssätt om eleven är omyndig:

- Eleven avskiljs från övriga elever.
- Mentor, rektor eller elevhälsan kontakter vårdnadshavare för hämtning av eleven. Om eleven är okontaktbar tillkallas ambulans, ring 112. Om elevens beteende så kräver tillkallas polis.
- Vårdnadshavare och elev underrättas om att anmälan kommer att göras till Socialförvaltningen.
- Rektor informeras om så inte redan skett.
- Rektor kallar till möte. Elev, vårdnadshavare, rektor, mentor och representant för elevhälsan deltar. Vid behov upprättas åtgärdsprogram där överenskommelse om uppläggning av fortsatt stöd och uppföljning sker.
- Rektor har möjlighet att besluta om åtgärd enligt Skollag kap. 5.

Tillvägagångssätt om eleven är myndig:

- Eleven avvisas från skolan. Om eleven är okontaktbar tillkallas ambulans, ring 112.
- Om eleven inte kan ta hand om sig själv skall polis kontaktas.
- Rektor informeras.
- Rektor kallar till möte. Elev, rektor, mentor och representant för elevhälsan deltar. Förälder kan inbjudas efter samråd med eleven. Vid behov upprättas åtgärdsprogram där överenskommelse om uppläggning av fortsatt stöd och uppföljning sker.
- Rektor har möjlighet att besluta om åtgärd enligt Skollag kap. 5.

4. Åtgärder vid tobaksrökning på skolans område och i verksamhet i skolans regi

Tillvägagångssätt om eleven är omyndig:

- Eleven får en tillsägelse och rökningen måste avbrytas.
- Elevens mentor underrättas som tar kontakt med vårdnadshavare.

- Om förseelsen upprepas kan möte bli aktuellt.
- Rektor kan besluta om åtgärd enligt Skollag kap. 5 för den som vid upprepade tillfällen röker på skolans område och i verksamhet i skolans regi.

Tillvägagångssätt om eleven är myndig:

- Eleven får en tillsägelse och rökningen måste avbrytas.
- Elevens mentor underrättas.
- Om förseelsen upprepas kan möte bli aktuellt.
- Rektor har möjlighet att besluta om åtgärd enligt Skollag kap. 5 för den som vid upprepade tillfällen röker på skolans område och i verksamhet i skolans regi.

5. Åtgärder vid misstanke om innehav och langning av droger och vapen

All langning är olaglig. Allt innehav av vapen är olaglig. Polis kontaktas.

Tillvägagångssätt om eleven är omyndig:

- Rektor ska informera Polisen, telefonnummer 114 14, eller genom personlig kontakt på polisstationen
- Elev och vårdnadshavare informeras om misstanken av rektor
- Åtgärder enligt punkt 2

Tillvägagångssätt om eleven är myndig:

- Rektor ska informera Polisen, telefonnummer 114 14, eller genom personlig kontakt på polisstationen.
- Elev informeras om misstanken av rektor.
- Åtgärder enligt punkt 2.

6. Dokumentation

Rektor ansvarar för att alla ärenden dokumenteras.

Utvärdering och revidering

Bildningsförvaltningen ska årligen följa upp och vid behov revidera alkohol-, drog- och vapenpolicy.

Skollagen (2010:800), Tobakslagen (1993:581), Narkotikastrafflagen (1968:64), Alkohollagen (2010:1622), Dopningslagen (1991:1969), FN:s barnkonvention, Socialtjänstlagen (2001:453), Offentlighets- och sekretesslagen (10:27), Arbetsmiljölagen (1977:1160). Vapenlagen (1996:67)